

***Mgr. Petra Pšeničková, DiS.,
speciální pedagog***

Záměny písmen ve čtení i psaní.

Jak na to?

Přednášející

***Mgr. Petra Pšeničková, DiS., speciální pedagog
psenickova.petra@centrum.cz***

- lektorka kurzů pro předškoláky a děti s odkladem školní docházky
- poradenství pro předškoláky a jejich rodiče, posuzování školní zralosti
- lektorská a poradenská činnost pro pedagogy, autorka článků
- absolventka magisterského studia speciální pedagogiky na PedfUK v Praze
- 10 let praxe v oblasti speciální pedagogiky, z toho 6 let v poradenství

Co se na webináři dozvíte?

- Co ovlivňuje rozlišování a fixování písmen **b x d x p** ?
- Zrakové rozlišování a fixování písmene **b** izolovaně (tzn. ve slově se nevyskytuje písmeno d, p)
- Zrakové rozlišování a fixování písmene **d** izolovaně (tzn. ve slově se nevyskytuje písmeno b, p)
- Zrakové a hmatové porovnávání písmen **b x d x p**
- Zrakové rozlišování a fixování písmene **b, d, p** hromadně (tzn. uvedená písmena se vyskytují v jednom slově)
- Rozvíjení prostorového vnímání, zrakového rozlišování

Anketa č. 1: Povolání?

- A. učitel/ka v mateřské škole
- B. učitel/ka na základní škole
- C. učitel/ka přípravné třídy
- D. vedení školky/školy
- E. školní speciální pedagog, školní psycholog
- F. rodič bez pedagogického vzdělání

Co ovlivňuje rozlišování a fixování písmen b, d, p?

- prostorové vnímání
- pravolevá orientace
- zrakové rozlišování
- správná výslovnost
- spojení hláska - písmeno

Pro koho je materiál určen?

- První část materiálu využijí zejména učitelé 1. tříd při běžné výuce. Učitel může představovanými činnostmi obohatit výuku čtení a psaní písmen **b, d, p**.
- Postupně se zvyšuje náročnost aktivit. Ty poté mohou být zařazeny i do 2. ročníku ZŠ při běžné výuce.
- Žákům, pro které je rozlišování písmen **b, d, p** obtížné (při čtení či psaní), nabízíme činnosti i ve vyšších ročnících. Pouze zvolíme obtížnější typy slov.

Zásady práce s materiálem

- Zachováme následnost jednotlivých aktivit
- V první etapě žáci fixují hlásku b
- V druhé etapě žáci fixují hlásku d
- Obě hlásky v jednom slově zařazujeme až po zvládnutí předchozích aktivit.
- Nejdříve vybíráme pro nácvik slova, kde se uvedené písmeno vyskytuje na začátku slova

Zrakové rozlišování a fixování písmene **b** izolovaně, vyvození hlásky **b**

- Učitel vyskládá v kruhu na zemi před žáky obrázky začínající hláskou **b**, obrázky společně s žáky pojmenuje a vede žáky k tomu, aby poznali, že **všechny obrázky začínají na hlásku b.** Dále vymýšlí další slova, která touto hláskou začínají.
- Učitel může zvětšené obrázky taktéž připevnit magnetem na tabuli nebo je mít již předkreslené na tabuli.
- Nabídka možných slov začínajících na **b** (slova, kde se hláska **b** vyskytuje na začátku slova a lze je snadno doplnit obrázkem – Zdroj: Pávková, B.: *Zlomíš si jazýček, Šimonovy listy 6, 7*): **bubák, bedna, bunda, buben, bouda, bledule, banán, budka, balon, batoh, babi, bota, balík, boule, boby, bambule, bonbon, bábovka**

Vyvození hlásky *b*

Hry pro rozlišování první hlásky ve slově

- Všichni žáci spí (mají hlavu opřenou o lavici a zavřené oči) a probouzí se (zvedají hlavu) pouze, když slyší slovo, které začíná danou hláskou. Učitel předříkává slova: např. **buben, sova, pero, balík, bedna, moucha, jetel** apod.).
- U této aktivity je potřeba počítat s tím, že žáci, kteří nemají dobře rozvinutou schopnost sluchové analýzy a syntézy – vyvozování první hlásky ve slově, nespolehají příliš na sebe, ale sledují ostatní.

Hry pro rozlišování první hlásky ve slově

- Proto je vhodné zařazovat následující hru, kde je činnost více individualizovaná. **Učitel rozmístí po místnosti karty s obrázky**, u kterých první hlásku již žáci vyvozovali (např. **bedna, balík, buben, býk, bunda, jetel, jelito, jahoda, moucha, mléko, mašle** apod.), a žáci vyhledávají kartu s počáteční hláskou, které učitel zadá. Např. žáci vyhledávají karty s první hláskou „b“ – každý může přinést vždy jen jednu kartu, obrázek pojmenuje. Pokud přinese chybnou kartu, vrací ji zpět do hry.

Spojení slyšené hlásky s písmenem

- Učitel pracuje s žáky v kruhu na koberci, dá doprostřed **kartu s vystřiženým malým tiskacím b** (ze čtvrtky, laminovací fólie, vyříznuté z polystyrenu, překližky, koberce). Každý žák dostane několik karet s obrázky. Po směru kruhu každý žák pojmenuje obrázek a řekne, jakou hláskou slovo začíná. Pokud začíná hláskou b, přiřadí doprostřed k písmenu.
- Učitel použije karty s obrázky, u nichž již žáci vyvozování první hlásky procvičovali.
- Po zacvičení a pochopení úkolu lze podobnou aktivitu připravit na pracovní list pro samostatnou práci nebo domácí procvičování.

Spojení slyšené hlásky s písmenem

Spojení slyšené hlásky s písmenem

- Žáci si vytvoří s pomocí učitele kartu s písmenem b (viz foto k předchozí aktivitě) např. ze čtvrtky, zalamínované fólie. Učitel předříkává různá slova nebo ukazuje obrázky. **Pokud slovo začíná na „b“, žák zvedne kartu s písmenem b.**

Fixování tvaru písmene hmatem

- Žáci obtahují tvar písmene b ve zvětšené variantě, později ve zmenšené. **Modelují písmeno b** z modelíny, drátků, vytrhávají z papíru, malují na záda, do krupičky.
- *Zařazujeme co nejvíce podobných aktivit, abychom se vyvarovali pouhému obtahování na papíru, v sešitě.*

Skládání písmene z jednotlivých částí

- Žáci individuálně **skládají písmeno b z rozstříhaných částí.** Nejříve žáci skládají větší variantu písmene b, postupně tvar zmenšujeme.
- Obměna: Žáci pracují ve skupinách, stejným způsobem sestavují velký tvar písmene b.
- *Skládáním jednotlivých částí v celek žáci posilují zrakovou analýzu a syntézu, tak si fixují správný tvar písmene.*

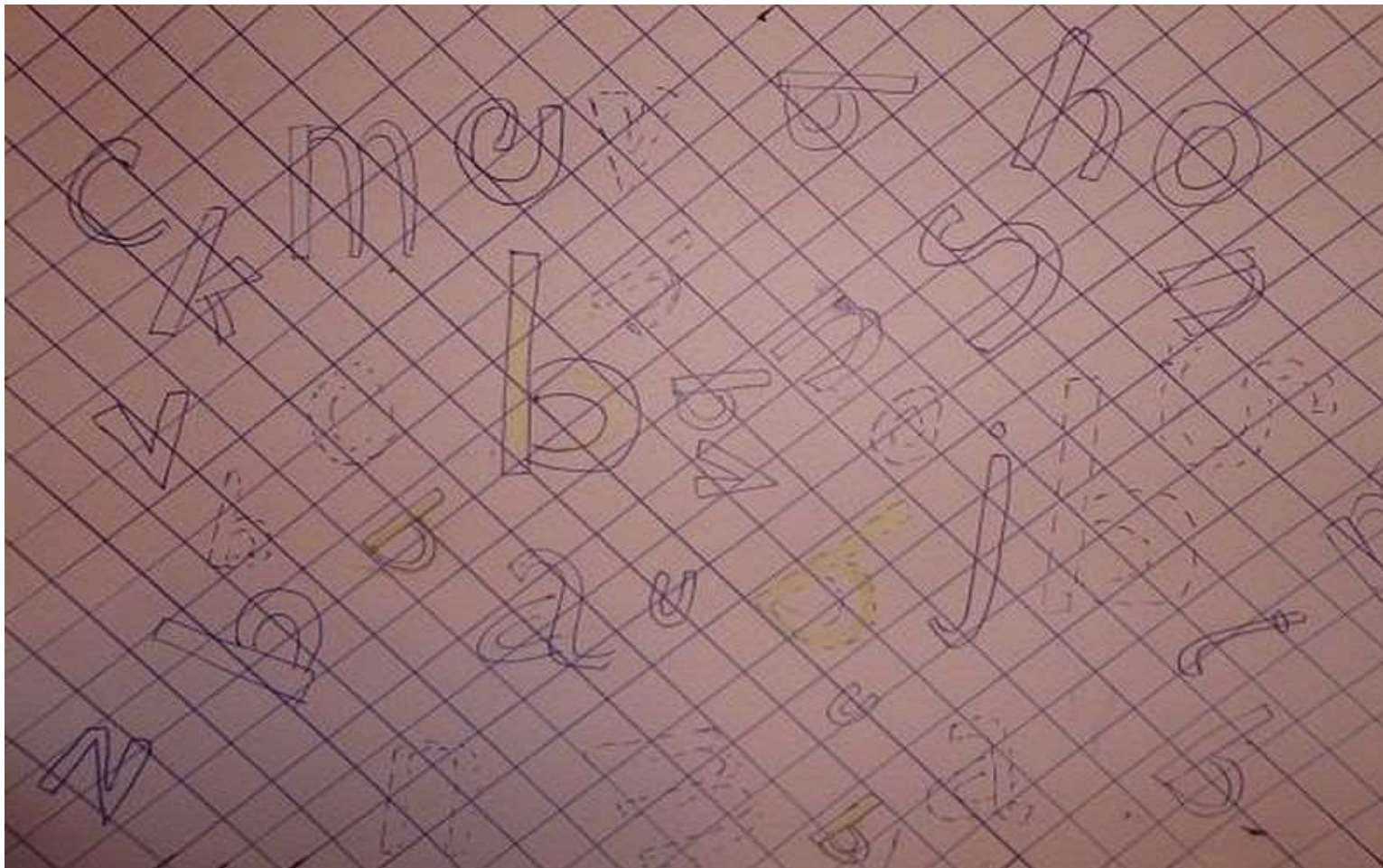
Skládání písmene z jednotlivých částí

Rozlišování figury a pozadí

- Učitel rozdá žákům pracovním list, v němž žáci vyhledávají a obtahují (kroužkují) **písmeno b na zašrafovaném podkladu**.
- *Zrakovým rozlišováním figury a pozadí žáci cvičí rozpoznávání tvaru písmene b na obtížném podkladu – stejně jako je obtížnější rozpoznat písmeno ve slově, ve větě.*

Rozlišování figury a pozadí

Zrakové rozlišování písmene **b** mezi osatnými písmeny

- Každý žák dostane od učitele pracovní list, na kterém vyhledává tvary písmene b (označí je žlutou barvou).
- Poznámka: Barva může být jiná, důležité je, aby byla jednotná pro všechny žáky a byla použita při každé práci s písmenem b. Označením může být zakroužkování, podtržení, přeškrtnutí (jak komu vyhovuje). Je třeba dodržet směr očních pohybů zleva doprava, ze shora dolů (řádek po řádku).
- Záměrně mezi písmena nezařazujeme tvarově podobná písmena: d, p. Ta budeme zařazovat později. Zadání počtu řádků je individuální. Zadáváme tolik řádků, dokud je žák úspěšný, příliš nechybujeme. Efektivní je vyřešení dvou řádků při pravidelném procvičování.

Zrakové rozlišování písmene *b* mezi osatnými písmeny

- *Vyhledáváním písmene *b* mezi ostatními písmeny žáci procvičují zrakové rozlišování, tedy schopnost rozpoznat rychle a správně písmeno ve zbývajícím textu (v budoucnu ve slabikách, slovech, větách). Zároveň posilují správné oční pohyby (směr očí při čtení zleva doprava, ze shora dolů), které jsou nezbytné pro správnou techniku čtení.*

Zrakové rozlišování písmene *b* mezi ostatními písmeny

b r u j m u o e š ř r **b b** l k t w **b** e a á **b b** u m n v c **b w b a b**
k g g i č ě k t **b b** a w e r t **b z u b** i o ú **b n m v c x b** á í **b ř š ě b**
n j t b r l k o z t b w š b g š š s b b m c x b á ý b ř j k g b l k l b é b
í á ž b ř h g b a ě š č á a b w e t b t b z u a i b o b o b b o o b ú n
b m b v c b x y b s a b n w b e e r t b z u b i o i b é é í b á b ý ž j
b ž t e b š a b v ž ř e b n m l b l v o b c e r w b b l k j i b o u z b á
n b í u b ž t r b n v c b c f l b l k b b h x s b g f r b r e w b u z t b l
k h b o i u b z t r b v c f b l k m b j k b g f r s e r b w t z u b o i u b
r f b e v c x b b n m l k j h b b v g f b e r o i u b b v g f t r b e w
s a l k j o i u b t r e u h b j k b f g r e b l k j b o i u b n l k j h b n m
o i b z b b v f r b r e s e b v c í á ž b n b t o i u b n j k b f r k r e ž
e g h í b b w e r t z b b n m o u z t b b m n o z t b b v r f e l k m

Zrakové rozlišování písmene *b* ve slovech

- Obtížnější variantou předchozího cvičení je vyhledávání písmene b v jednotlivých slovech, později větách. Dodržíme pravidlo žluté barvy. (Zařazujeme i slova, kde se písmeno b vyskytuje jinde než na začátku slova, snažíme se zatím vyhýbat slov s písmenem d. Seznam slov uzpůsobíme tomu, jaké typy slov žáci již umí číst.)

Zrakové rozlišování písmene *b* ve slovech

bije, **b**ílý, **b**ible, **b**asa, **b**alón, **b**anán, **b**arva, **b**ečí, **b**rýle,
bublá, babička, obouvám, nabančím, bumtarata, bučí, buben,
bublina, bolí, boty, bosa, bič, klobouk, bláto, bubák, beran, býk,
bábobka, bambule, batoh, bubák, babi, bum

Zrakové rozlišování písmene *b* v textu

- Žáci pracují jednotlivě, ve dvojici či skupině. V textu vyhledají a označí písmeno *b*. Dodržujeme pravidlo žluté barvy. (Zdroj: Havlíčková, Eichlerová, 2013)

Bubák

*Bububu, bububu,
Volá bubák na Kubu:
Dej mi, Kubo, bonbónek!
Nebo bílý balónek!
Kuba mu dal obojí,
Bubáka se nebojí!*

Zrakové rozlišování písmene *b* v textu

Babetka

*Boubelatá Babetka
bude jednou baletka!
Bílé botky obuje,
v obýváku tancuje.*

Anketa č. 2: Kolik dětí ve vaší třídě obtížně rozlišuje písmena *b x d x p* ?

- A. Jeden až dva žáci
- B. Je to učivo náročné pro většinu žáků. V dalších ročnících však s touto látkou už nemají potíže.
- C. Je to učivo náročné pro většinu žáků. V dalších ročnících však s touto látkou ještě mívají potíže.
- D. Jiné – jaké?

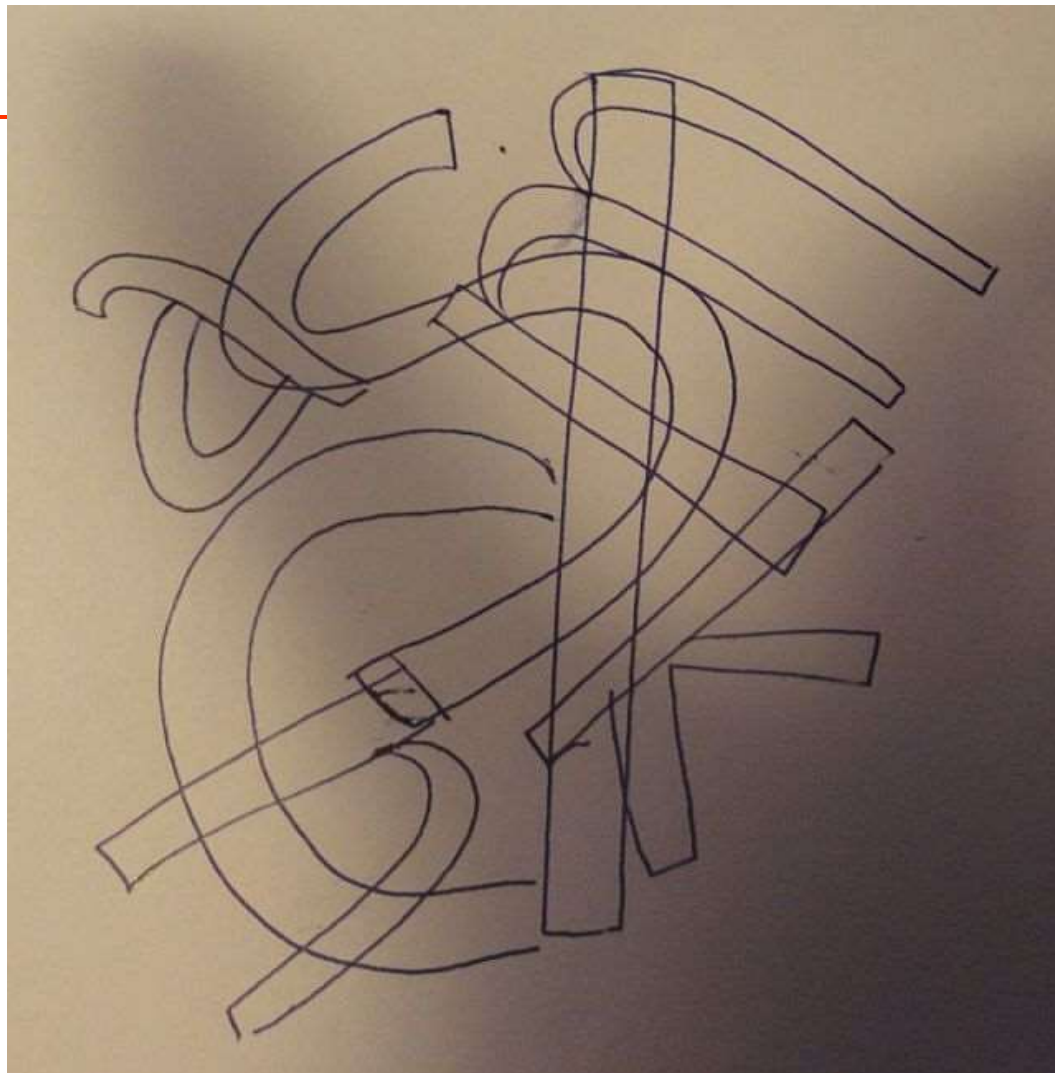
Zrakové rozlišování a fixování písmene *d* izolovaně

- Pro vyvozování hlásky *d* a její spojování s písmenem volíme stejný postup jako u hlásky *b*. Do aktivit záměrně nezařazujeme slova obsahující hlásku *b*.
- Nabídka možných slov začínajících na **d** slova – ve kterých se hlásky *d* vyskytuje na začátku slova a lze je snadno doplnit obrázkem (Zdroj: Pávková – Zlomíš si jazýček, Šimonovy listy 6, 7): **datel, dům, devět, dýka, doutník, dým, dýně, delfín, důlek, domino, domy, duha, dub, dva.**

Figura a pozadí

- Na procvičení zrakového vnímání figury na pozadí může učitel jako obměnu žákům předat **pracovní list, ve kterém obtahují a pojmenovávají uvedená písmena**. Učitel pracovní list připraví tak, že jsou písmena včetně písmene d napsaná přes sebe.

Figura a pozadí

Zrakové rozlišování písmene *d* ve slovech

- Pro zrakové rozlišování písmene *d* ve slovech může učitel využít slova z této ukázky. Zvolíme jednotnou barvu pro označení písmene *d* – např. hnědou. Vyvarujeme se slov, která obsahují také písmeno *b*

datel, ***d***ům, ***d***evět, ***d***ýka, ***d***outník, ***d***ým, ***d***ýně, ***d***elfín, ***d***ůlek,
domino, domy, duha, dva, dala, dáme, dáma, doma, dole, doly,
dojí, leden, jeden, padal, dones, dudáme, dupity, dusí, dudá,
dudy, důl, déle, den, depo, démon, dopis, daleko

Zrakové rozlišování písmene *d* ve větách

- V další etapě žáci vyhledávají a hnědě označují písmeno d v textu. (Zdroj: Havlíčková, Eichlerová 2013, Pávková 2010)

Dudek

Dudku, dudku,

Kde máš budku?

Kdepak budku, kdepak dům.

já jdu hledat k sousedům!

Zrakové rozlišování písmene d ve větách

- *Jeden den volala paní datlová na dudka: „Pane dudku, tento týden budeme mít mladé.“ Dudek vyzvídá, kolik jich bude. Datlová seděla v dutině a dudkovi napovídala. A tak dudek musí počkat, až datlová mladé vyvede.*

Zrakové rozlišování písmene *b, d, p* mezi ostatními písmeny

d j t b r l d o z t b w p b g š p s b b m c d b á ý b ř j k g b l k l b d
b í á d b ř h d b d ě p č d a b b e t b t b z u a d b o b o b p p o b ú
d b m b p c b x y b d a b p w b e e r t b d d b i o i b é é í b á b ý p

Zrakové a hmatové porovnávání písmen b x d x p – zrakové rozlišování

- Každý žák má k dispozici maketu písmene **b**. Necháme žáky maketu prozkoumat a různě obracet. **Obracením a převrácením vzniká nejen písmeno b, ale i d a p.** Poté společně všichni žáci převrátí maketu na písmeno b a vymýšlí slova začínající na „b“. Stejně tak i u písmen d a p.
- Pro lepší zafixování tvaru písmene b, d se také osvědčuje znázornění na vlastním těle. Žáci si představují, že jsou písmenko, které stojí v řádku ve směru čtení, dopředu mají bříško jako „b“ a dozadu mají zadeček jako „d“.
- Maketu si žáci mohou vyrobit při pracovním vyučování. Možná je jednoduchá varianta ze čtvrtky, kartonu nebo zalamínovaného papíru. Také lze písmeno vyříznout z polystyrenu, překližky, ušít z látky, pěnová písmena apod.

Zrakové a hmatové porovnávání písmen *b* x *d* x *p* – zrakové rozlišování s použitím hmatu

Zrakové a hmatové porovnávání písmen *b x d x p* – sluchové rozlišování

- Učitel žákům předříkává **dvojice slov, které se liší jednou hláskou** (jedním písmenem). Žák má za úkol říci, zda jsou slova stejná, či se liší. Postup je takový, že žák si dvojici slov v duchu pro sebe nebo šepem zopakuje a rozhodne, zda je dvojice slov stejná, či ne. Učitel může v kruhu na koberci zadat každému žákovi vlastní dvojici slov nebo frontálně žáci zapisují své odpovědi do pracovního listu, kdy stejné dvojice označí fajfkou a jiné křížkem. Je možné využít i nesmyslných slov.

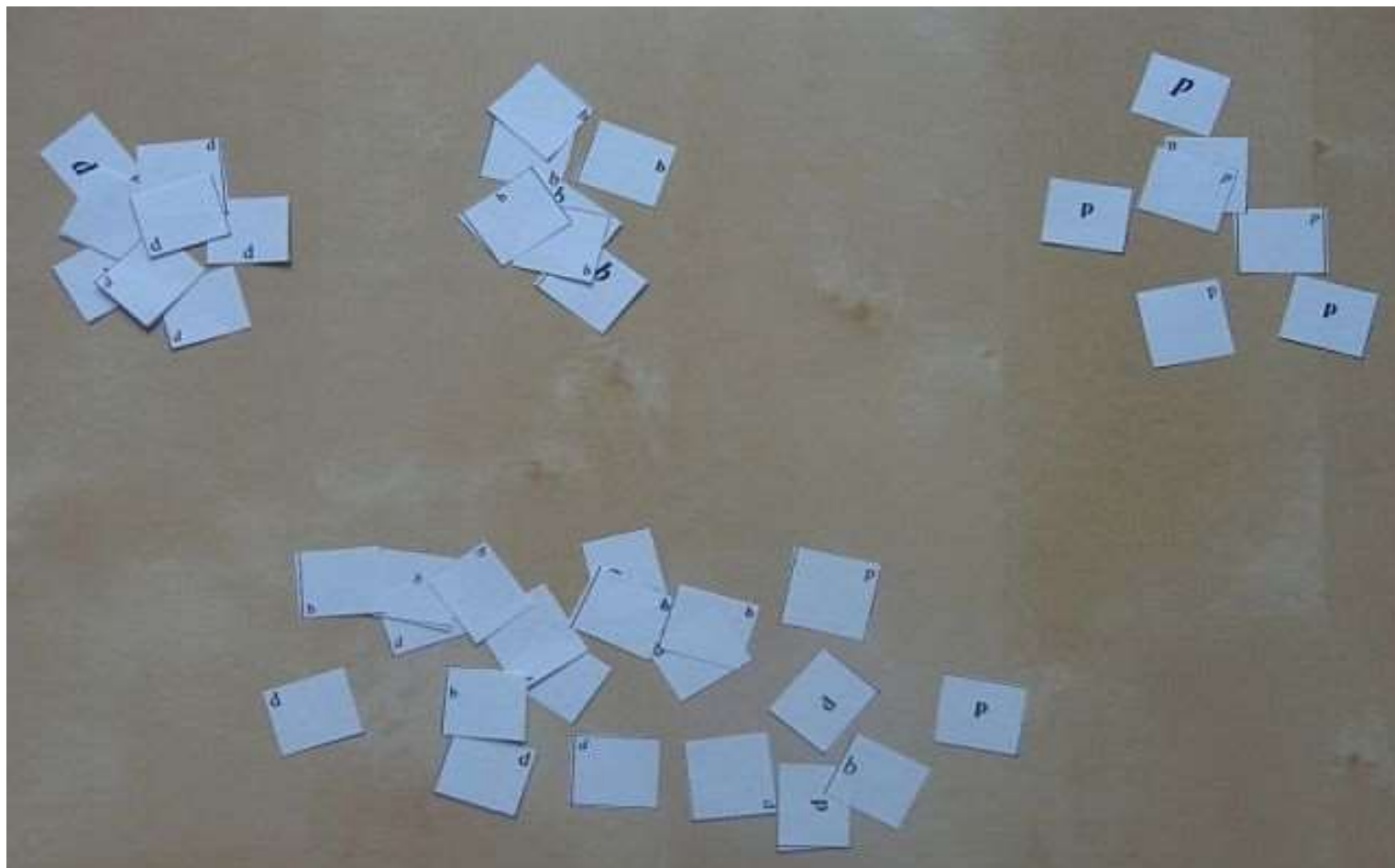
Zrakové a hmatové porovnávání písmen *b x d x p* – sluchové rozlišování

- Ukázka (dvojice zpřeházíme):
důl – hůl, dole – vole, důl – důl, leden – veden, veden – veden, bude – bude, půjde – bude, dupe – dupe, dupe – lupe, lupe – lupe, buben – duben, buben – buben, lupen – pupen, pupen – pupen, dům – dům, bum – dům, bol – dol, dol – dol, pep – bep, bep – bep, bam – dam, bam – bam, dam – dam
- *U této aktivity žáci využívají další smysl = sluch (sluchové rozlišování) = při rozlišování a fixaci hlásek a písmen b, d.*

Zrakové a hmatové porovnávání písmen *b x d x p* – zrakové rozlišování

- Učitel vyrobí kartičky podle obrázku na následující stránce. S žáky poté pracuje v kruhu na zemi, žáci **třídí na hromádky karty s písmenem b, d, p.** Každý žák dostane několik karet. Učitel započne hromádku s písmenem b, d i p. Žáci poté individuálně přikládají ze svých karet na hromádky.
- Aktivitu lze obměnit pohybem. Karty rozmístíme po učebně a žáci vyhledávají např. jen karty s písmenem b nebo 2 karty s b a 3 karty s p.
- Cílem je rychlé zrakové rozlišení jednotlivých tvarů.
- *Touto aktivitou žáci posilují schopnost zrakového rozlišování jednotlivých tvarů písmen, potřebnou pro psaní i čtení těchto písmen.*

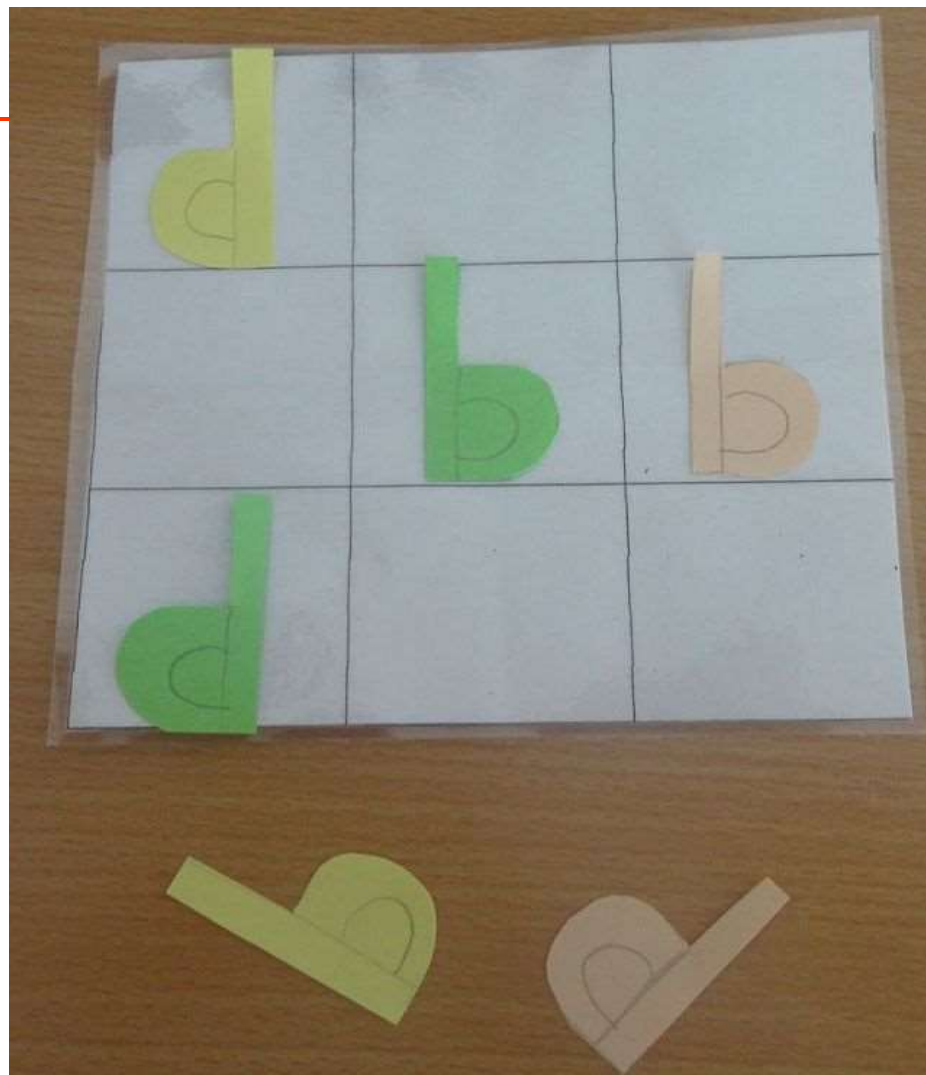
Zrakové a hmatové porovnávání písmen *b* x *d* x *p* – zrakové rozlišování

Zrakové rozlišování písmen, prostorové vnímání

- Učitel namaluje na tabuli **sít' o 9 polích** (inspiraci může čerpat z na fotografii na následující straně) větší velikosti, aby se do jednotlivých polí vešly makety písmen (s těmi už žáci pracovali). Učitel má připraveno **více maket v různých barvách**. Před samotnou aktivitou si s žáky připomene, kde je sloupec, řádek, 1. sloupec, 2. řádek apod., také pojmy vpravo nahoře, vlevo dole.
- Poté již vždy některý z žáků jde upevnit magnetem maketu do správného pole dle zadání učitele: červené **d** dáme do 2. řádku a 2. pole, zelené **b** dáme vpravo nahoru apod.
- *Žáci kromě rozlišování a fixace písmen b – d – p také procvičují prostorové vnímání, které s rozlišováním podobných tvarů písmen úzce souvisí.*

Zrakové rozlišování písmen, prostorové vnímání

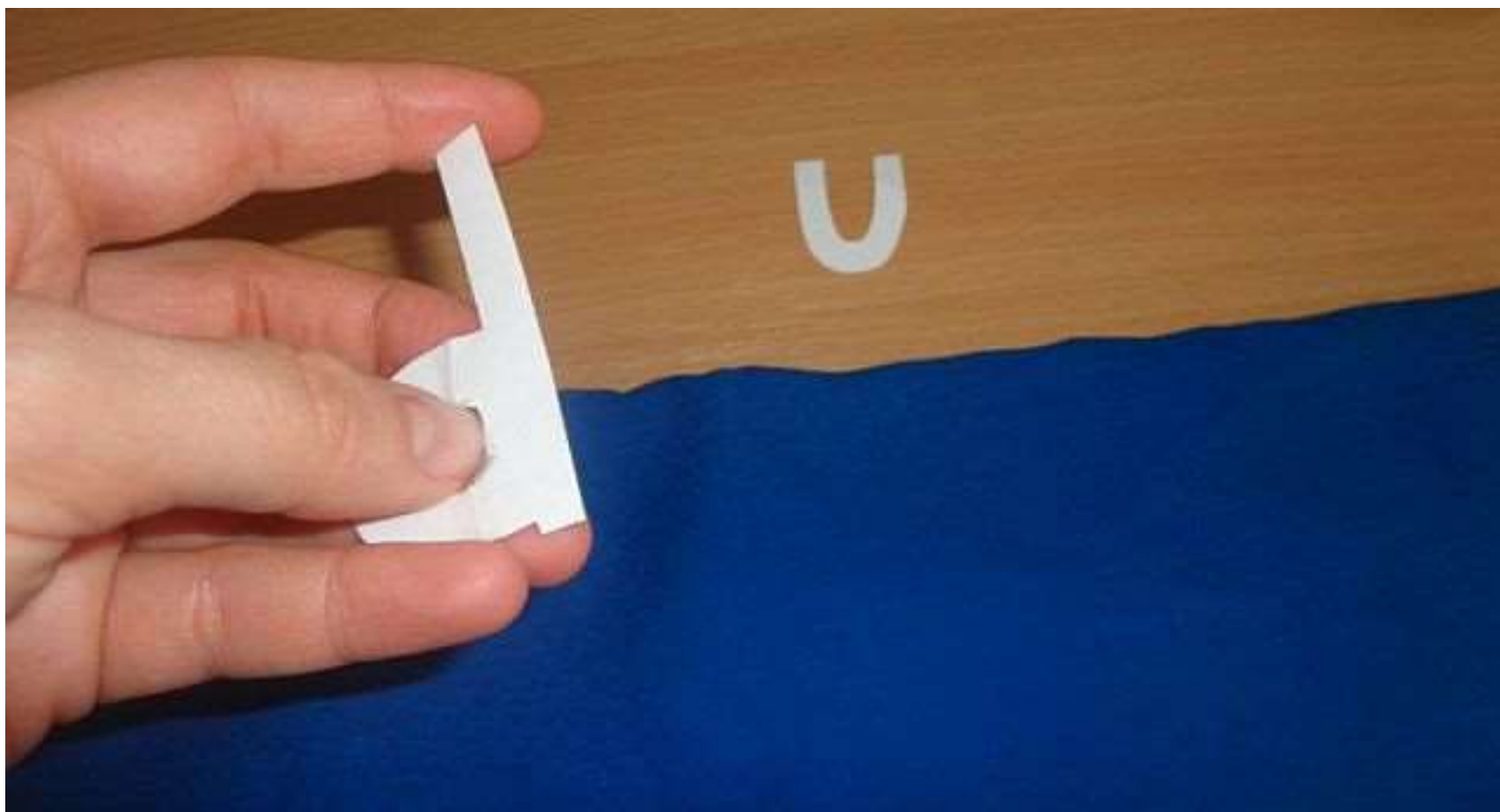
Zrakové rozlišování písmen, prostorové vnímání

- Učitel naváže na předchozí aktivitu, ve které povahu nového úkolu s žáky již procvičil. Nyní tento úkol žáci mohou dostat jako samostatnou práci.
- Každý žák má k dispozici **zmenšenou variantu sítě o 9 polích a k tomu menší makety písmen b, d, p v různých barvách.** Poté dle diktátu učitele vkládá do sítě.
- Např. žluté **d** vlevo nahoru, zelené **b** doprostřed, oranžové **b** do 2. řádku a poslední pole...
- Barevné makety písmen si žáci mohou při pracovním vyučování sami vyrobit.
- *Výrobou maket písmen – obkreslováním šablony i samotným vystřihováním žáci stále fixují správný tvar písmen.*

Hmatové rozlišení písmen:

- Žáci pracují u stolů nebo na koberci, mají **pod šátkem skryté makety různých písmen**, které tam vložil učitel. Žáci tedy neví, jaká písmena se tam nachází. Postupně hmatem objevují jednotlivá písmena a zjišťují, o jaké písmeno se jedná. Závěrem po hmatu objevených písmen skládají slova – nejlépe stále pod šátkem. Zraková kontrola probíhá po odkrytí šátku.
- *Při této aktivitě žáci uplatňují hmat ve větší míře bez opory o zrak.*

Hmatové rozlišení písmen:

Hmatové rozlišení písmen:

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b, d, p* hromadně – JM

- Žáci pracují individuálně, ve dvojici či skupině. **Z modelíny nebo jiné modelovací hmoty tvoří tvar malého tiskacího b, d, p.** Pokud pracují žáci ve skupině, tyto tvary poté budou větších rozměrů.
- *Žáci využívají k fixaci a rozlišení tvarů písmen dalšího smyslu, tj. hmatu, a zároveň rozvíjí jemnou motoriku.*

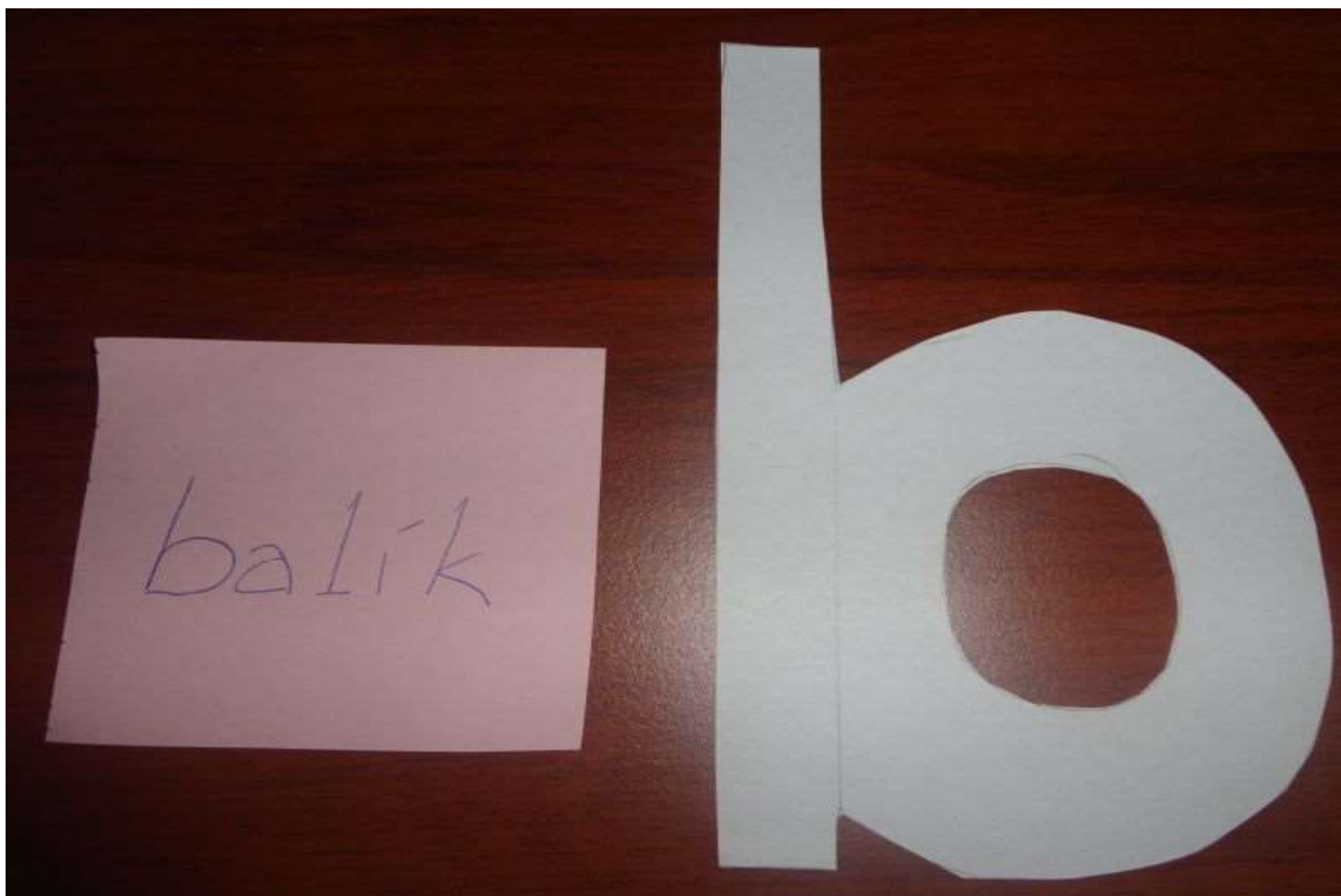
Zrakové rozlišování a fixování písmen *b, d, p* hromadně - pohybem

- Učitel rozdělí žáky do skupin. Každá **skupina má pohybově ztvárnit písmeno** dle zadání učitele. Žáci v určitou chvíli vypadají jako socha. Tehdy ostatní skupiny hádají, o jaké písmeno se jedná. Učitel mezi písmena záměrně zařazuje malé tiskací tvary písmen **b, d, p**.
- Obměnou může být ztvárnění slov začínajících na tato písmena.
- *Žáci využívají k fixaci a rozlišení tvarů písmen pohybu – hrubé motoriky.*

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b*, *d*, *p* hromadně – sluch, zrak

- Každý žák/dvojice/skupina má k dispozici dvě makety písmene **b** (d, p). Učitel diktuje slova obsahující hlásky b, d, p. Žák slovo „zapisuje“ tak, že na lavici/koberec vyskládá makety v tom pořadí, jak se objevují daná písmena ve slově. Žáci pracují většinou jednotlivě. Pokud pracují ve dvojici či skupině, střídají se v odpovědích na učitelovo zadání.
- Např. Učitel řekne slovo **balík** a žák na stůl vyloží jednu maketu písmene **b**. Učitel řekne slovo **bedna** a žák na stůl vyloží maketu písmen **b**, **d**.
- Žák tedy zapisuje (vyskládá na stůl) slovo pouze s písmeny b, d, p. Kontrola probíhá okamžitě – učitel zapíše správná písmena k danému slovu na tabuli nebo připevní velké makety magnetem.

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b*, *d*, *p* hromadně – sluch, zrak

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b*, *d*, *p* hromadně – sluch, zrak

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b*, *d*, *p* hromadně - čtení

- Žáci pracují ve skupinách. Každá **skupina dostane sít' o 9 polích z popsanými políčky**. V každém poli je napsaná nějaká varianta písmen *b*, *d*, *p*. Učitel vyzve žáky k hledání písmene, které je např. v prvním řádku a druhém poli.
- Skupina, která zná výsledek, slovo vykřikne nebo se přihlásí (učitel si s žáky dopředu smluví signál). Skupina, která našla písmeno jako první, získává bod. Odpověď by byla např. malé tiskací *d*. Je potřeba, aby se žáci ve skupině poctivě střídali. Pozor, aktivita by měla mít spíše podobu zábavy než soutěže.

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b, d, p* hromadně - čtení

- Obměna: Každý žák má k dispozici tutéž tabulku s těmito písmeny. Hra probíhá stejně. Žák, který správné písmeno najde jako první, si k němu udělá čárku. Aby všichni žáci byli úspěšní, je třeba hrát v menší skupině.
- *Žáci kromě rozlišování a fixace tvarů písmen rozvíjí prostorovou a pravolevou orientaci, která je k rozlišení tvarů písmen *b, d, p* nezbytná.*

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b, d, p* hromadně - přepis

- Žáci pracují ve dvojici či skupině (je možné i jednotlivě). Každá dvojice obdrží pracovní karty. Na kartě je tiskací podoba slova obsahující písmena *b, d, p*. Žáci slova přepisují psacím písmem.
- *Spojení tiskacího tvaru písmene s jeho psací podobou je velmi důležité.*
- Učitel na karty může použít tato slova: **dal, dům, byt, buk, dáš, bude, bída, doba, oběd, drobky, bouda, bedna, bedla, kedlubna, budík** apod.

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b, d, p* hromadně – dopisování písmen

- Žáci naváží na předchozí aktivitu doplňováním písmen do slov. Učitel připraví karty se slovy, které použil již v předchozím cvičení. Žáci **doplňují správná písmena.**
- Ukázka: -al = dal, -ům = dům, -o-a = doba, ke-lu-na = kedlubna apod.

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b*, *d*, *p* hromadně – dokončování vět

- Každá skupina/dvojice dostane pracovní list (následující strana). Jednotlivé věty rozstříhá na pruhy a slova na karty. Poté si žáci mezi sebe rozdělí věty. Každý si přečte přidělenou větu a doplní na místo teček kartu se slovem, která tam významově zapadá.

Zrakové rozlišování a fixování písmen *b, d, p* hromadně – dokončování vět

V zimě se nosí zimní

Na jaře vyrostla na zahradě

V lese rostla velká

Z rohlíku padaly na stůl

Tatoslouží pro psa.

V zimě se nosí zimní

Na jaře vyrostla na zahradě

oběd

bunda

drobky

bouda

budík

kedlubna

bedla

Anketa č. 3: Myslíte, že máte časový prostor pro zařazení obdobných aktivit do výuky?

- A. Ano, mám.
- B. Ne, nemám, osnovy jsou příliš zahlcené.
- C. Využívám jiné metody práce, zůstanu u nich.
- D. Jiné – jaké?

Použitá a doporučená literatura:

- CHARVÁTOVÁ-KOPICOVÁ, V.; BOHÁČOVÁ, Š. *Šimonovy pracovní listy 6 – Logopedická cvičení I*. Praha : Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-260-7.
- CHARVÁTOVÁ-KOPICOVÁ, V.; BOHÁČOVÁ, Š. *Šimonovy pracovní listy 7 – Logopedická cvičení II*. Praha : Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-261-4.
- HAVLÍČKOVÁ, J.; EICHLEROVÁ, I. *Kouká Mína do komína*. Praha : Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0471-8.
- PÁVKOVÁ, B. *Zlomíš si jazýček*. Brno : Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2513-7.
- ZELINKOVÁ, O. *Rozlišování b - d - p*. Praha : DYS Olga Zelinková, 2013. ISBN 978-80-902-0657.

Děkuji za pozornost

*Mgr. Petra Pšeničková, DiS.,
speciální pedagog*

- e-mail: psenickova.petra@centrum.cz
- **Odborná pedagogická poradna – poradenství pro rodiče, žáky a pedagogy (osobní i e-mailové konzultace)**
- RC Slunečnice Beroun, Bezručova 928, Komunitní centrum, 2.p
- www.rcslunecnice.cz

Šíření prezentace je možné pouze s písemným souhlasem autorky.